

Maglehems kyrka

Lunds stift

Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning

ANNA LINDQVIST – 2021-07-16

Maglehems kyrka

Degeberga-Everöds församling, Villands och Gärds kontrakt, Lunds stift
Maglehem 38:1, Maglehems socken, Kristianstads kommun, Skåne län

Beskrivning och historik

Kyrkomiljön

Maglehem är en medeltida socken och omnämns första gången i de skriftliga källorna år 1379. Området runt Maglehems kyrka är fornlämningsrikt med flera registrerade gravplats- och boplatsområden, vilket indikerar en lång historisk kontinuitet.

Maglehems kyrka är belägen strax öster om väg 19, ca 2 mil söder om Kristianstad. Socknen ligger på sydostsluttningen av Linderödsåsen och nära kusten i öster och består av öppna betesmarker, fruktodlingar och områden av ädellövskog. Den äldre vägsträckningen passerar direkt väster om kyrkans vapenhus och kyrkogårdens västra mur. Kyrkan är högt placerad på en liten plåtå, som sluttar i öster mot Julebodaåns före detta bäckravin, och med vid utsikt mot havet i öster. Byn låg tidigare, enligt äldre kartor, framför allt väster och söder om kyrkan. Ett flertal äldre gårdar med karaktäristisk korsvirkeskonstruktion ligger kvar i byn.

Flygfoto över Maglehems kyrkoanläggning från nordväst. Foto: Pär-Martin Hedberg, 2014.

Norr om kyrkan finns en yngre kyrkogård från slutet av 1800-talet och norr därom är den före detta kyrkoherdebostaden belägen med ett bostadshus uppfört 1926. Järnvägen Degeberga-Brösarp drogs vid sekelskiftet öster om byn och år 1900 uppfördes en stationsbyggnad söder om kyrkan. Runt stationsområdet växte ny bebyggelse upp och byn uppvisar i huvudsak på bebyggelse efter skiftet. Väster om Maglehem, intill väg 19, finns en pestkyrkogård, vilken är mycket välbevarad.

Kyrkobyggnaden

Maglehems kyrka är troligen uppförd i mitten av 1200-talet. Den uppfördes av tegel i skalmurskonstruktion med långhus med syd- och nordportal och rakt avslutet kor. Det finns olika uppgifter om korets valv, att det är slaget samtidigt med korets uppförande eller strax efter. Barbro Sundnér har dock tolkat det i sin dokumentation *Medeltida kyrkor i Skåne* att det slogs samtidigt med långhusvalven under 1400-talets senare del. Kyrkorummet försågs i slutet av 1200-talet med kalkmålningar.

Tornets byggnadshistoria är oviss, men sannolikt under 1300-talet tillbyggdes ett kvadratisk torn av gråsten i två våningar i väster med ingång från söder. Därefter har tornet påbyggt och breddats mot söder för att inrymma en trappa i muren.

Under 1400-talet försågs kyrkan med ett vapenhus i söder och kyrkorummet blev tvåskeppigt genom att sex valv i tre travéer slogs, vilka vilade på fristående pelare. På 1470-talet försågs kyrkorummets väggar och valv med kalkmålningar, vilka är tillskrivna den s k Vittskövlegruppen och Maglehemsmästaren.

1604 utfördes en omfattande ombyggnad, då de sex 1400-talsvalven revs och två nya kryssvalv slogs. Kyrkorummet försågs med ny fast inredning, altaruppsats och en predikstol. I väster uppfördes en läktare, som var vinklad utmed norra väggen. Eventuellt påbyggdes tornet först nu. Kyrkan kan ha skadats i samband med det nordiska sjuårskriget mellan Danmark och Sverige 1563–1570, vilket föranledde en större reparation av kyrkan.

1723 skedde en utvändig renovering, då kyrkan ommålades med bland annat kimröksfärgade hörnpartier. 1725 försågs kyrkorummet med nya slutna bänkar och läktarens norra del utökades mot öster. 1739 togs en dörr och ett fönster upp i koret.

1760 uppfördes en korsarm av gråsten på långhusets norra sida och kort därefter ett vindfång på norra sidan. Korsarmen försågs med en läktare i norr och barriären från den västra läktarens norra del flyttades till korsarmen.

1767 försågs kyrkan med tornur.

1781 utfördes draperimålningar kring några av fönstren i kyrkorummet.

1804 revs tornets trappgavlar och torntaket lades om med kopparplåt.

1832 revs det senmedeltida vapenhuset på långhusets södra sida och sydportalen murades igen. Byggnadsmaterialet återanvändes delvis vid uppförandet av ett nytt vapenhus på tornets västra sida. Vapenhuset försågs med tre ingångar och samtidigt uppfördes en ny kyrkogårdsmur med två smidesgrindar på ömse sidor om vapenhuset. En strävpelare på tornets södra sida revs. Läktaren från 1604 i långhusets västra del revs och ersattes av en orgelläktare för kyrkans orgel, som installerades 1835. Sannolikt ombyggdes även tornets bottenvåning vid samma tillfälle.

1883 utfördes en ombyggnad, då koret utökades åt öster med en femsidig sakristia.

Maglehems kyrka från landsvägen i väster. Foto: Oscar Halldin, 1904–1906. Bilden är hämtad från Riksantikvarieämbetets bild databas Kulturmiljöbild.

1902 fick kyrkan nya dörrar och vapenhusets ingångar i söder och norr murades igen och ersattes av fönster. Fönsteröppningarna förstörades och försågs med gjutjärnsbågar. Invändigt kläddes korsarmens tak med pärlspontpanel och golven lades med viktoria-plattor. Äldre gravstenar i golvet placerade mot korets norra mur.

1910 fick kyrkan nya öppna bänkar.

På 1930-talet omputsades kyrkan exteriört och interiört. Tornurets urverk från 1700-talet ersattes av ett nytt urverk. En källare med pannrum grävdes ut i norr med nedgång från korsarmens vindfång. Altaruppsats, predikstol med mera restaurerades. Medeltida kalkmålningar upptäcktes och de togs fram och restaurerades 1948–1949 av konservator Hans Erlandsson.

1957–1959 utfördes en in- och utvändig renovering under ledning av arkitekt Torsten Leon-Nilsson. Huvudingången i väster fick en ny dörr med återanvändning av de äldre beslagen. Interiört revs orgelläktaren i långhusets västra del och orgeln flyttades till läktaren i korsarmen, som förstörades. Korsarmstakets pärlspontpanel ersattes av furubrädor. Vapenhuset ombyggdes med nytt golv av kalksten, förrådsutrymmen i väster, ny dörr mot kyrkorummet och till torntrappan samt nytt undertak.

1982 utfördes ytterligare en exteriör renovering efter förslag av byggnadsingenjör Göran Theander.

1996 utfördes en renovering interiört och exteriört under ledning av arkitekt Hans Ponnert. Interiört tillkom läktarunderbyggnader i korsarmen och fönsterbågarna försågs med innanfönster. Nya trägolvlades i bänkkvarteren. Gravhällarna på korets norra sida försågs med ett skyddstak av blyplåt.

2017 byttes golvet återigen under bänkkvarteren i kyrkorummet och två bänkar togs bort åt öster på södra sidan. Elinstallationer utfördes. Planerna var att pannrummet i källaren skulle renoveras men under arbetet rasade taket på vindfånget. Pannrummet flyttades till läktarunderbyggnaderna och källarutrymmet fylldes igen. Fragment av målningar påträffades på korsarmens murar. 2019 revs resterande del av vindfånget för att åter byggas upp under 2020.

Exteriör

Maglehems kyrka är orienterad i öst-västlig riktning med kor med femsidig sakristia i öster, korsarm i norr samt torn och vapenhus i väster. Tornets sydmur ligger i liv med långhusets södra fasad, medan det på norra sidan är indraget.

Kyrkan saknar synlig sockel med undantag av sakristian som har en hög spritputsad sockel. Fasaderna är spritputsade med tunna slätputsade partier runt fönsteröppningarna och avfärgade i vitt. På långhusets östra gavel finns en blindering i form av ett latinskt kors. På korets norra sida avslutas muren upptill med ett strömskift, d v s en murad list med snedställda tegelstenar. Mot korets norra sida är fyra gravhällar uppställda under ett skyddstak av blyplåt. De tre första placerades mot väggen redan i samband med renoveringen 1902.

Kyrkan täcks av sadeltak belagda med enkupigt rött lertegel. Tornet och sakristians takfall är täckta av kopparplåt. På tornets krön finns vindflöjlar med årtalen 1805 och 1897. Långhus, kor och korsarm avslutas upptill med tegeltäckta trappstegsgavlar.

Kyrkans rundbågiga fönsteröppningar är försedda med svartmålade gjutjärnsbågar av lite olika storlek med dekorativ indelning och devis färgat glas. Solbänkarna är täckta med natursten. På vapenhusets västra gavel finns ett litet runt träfönster och i korets östra gavelröste en liten rombisk fönsteröppning. Tornet har en ljusöppning i norr samt en liten rektangulär öppning i söder. Tornet har två ljudgluggar i väster och en i söder och norr samt är försett med ett tornur med en urtavla placerad mellan ljudöppningarna på västra fasaden.

Huvudingången är via vapenhuset i väster. Ingångar finns även på korsarmens norra sida samt via sakristian i öster. Den igenmurade medeltida sydportalens läge är markerat i putsen. Den rundbågiga portalen i väster består av en pardörr med stående grönmålad fasspontpanel från 1959 med återanvändning av de dekorativt utformade smidesgångjärnen från 1902. Ovanför huvudingången i väster finns en inmurad minnessten, som bland annat anger vapenhusets byggnadsår 1832. Ett äldre vindfång på korsarmens norra sida var vid besiktningstillfället rivet och ingången förtäckt. I vindfånget fanns även den tidigare nedgången till källare och pannrum. På korsarmens gavelröste i norr finns dekorativa ankarslut som bildar initialerna ASB samt årtalet 1760, vilket står för församlingens dåvarande kyrkoherde Andreas Sjöbohm. Ingången till sakristian nås via en trappa med sju steg och består av ett sidohängt nygjort dörrblad med stående grönmålad panel med återanvändning av de dekorativt utformade smidesgångjärnen från 1902.

Interiör

Kyrkorummet består av tornets bottenvåning, långhus, korsarm i norr samt kor med tillbyggd sakristia i öster. Huvudingången är via vapenhuset i väster.

Vapenhuset är uppfört 1832. Golvet består sedan 1959 av kalkstensplattor och det plana taket av grålaserad, råsågade furubrädor. Väggarna är vitputsade med ljusöppningar i norr och söder med innanfönster av järn som tillkom 1996. I vapenhusets syd- och nordvästra hörn finns förrådsutrymmen och i tornmuren på sydvästra sidan en uppgång till tornets övre våningar. Förråden och innerdörrarna tillkom i samband med vapenhusets ombyggnad 1959.

Tornets bottenvåning är en del av långhuset och öppnar sig mot öster genom en hög spetsbågig valvöppning. Taket täcks av ett vitputsat spetsbågigt valv och i södra och norra muren finns spetsbågiga nischer. På den södra sidan finns en igenmurad stickbågig dörröppning, vilken sannolikt är den ursprungliga ingången till tornet. Golvet är liksom i långhuset täckt med svartvita viktoriaplattor.

Långhusets golv bildar en förlängning av tornets bottenvåning och täcks av svartvita viktoriaplattor. I långhusets östra del är golvet täckt med kvadratiska tegelplattor efter borttagna bänkar. I bänkkvarteren ligger trägolv, inlagt 2017. Långhuset täcks av två travéer med spetsbågiga kryssvalv från 1600-talet. Väggarna har delvis bevarade kalkmålningar, som följer de äldre 1400-talsvalvens form. Kalkmålningarna, som framtogs på 1940-talet, framställer scener ur bibeln, bland annat de tre vise männen. På triumfväggens norra sida finns en bild av en man som knäböjer framför jungfru Maria, som har tolkats kunna avbilda donatorn eller målarmästaren. Bildsviten i Maglehems kyrka har ursprungligen varit betydligt mer omfattande än vad som nu finns kvar. Den eventuella donatorsbilden antyder att målningarna kan ha tillkommit på privat initiativ. Fönsteröppningarna är sedan 1996 försedda med innanfönster av järn som följer ytterbågens spröjsindelning. På södra väggen syns delar av ett igenmurat medeltida fönster och på norra den igenmurade nordingången.

Koret avskiljs från långhuset genom den ursprungliga triumfbågen med troligen samtida kalkmålningar på den östra muren, vilka även är synliga ovan valven. Koret har samma golvnivå som långhuset och täcks av svartvita viktoriaplattor. Väggarna och takets kryssvalv är dekorerade med kalkmålningar från 1400-talet med bland annat en yttersta domen avbildning på korets norra vägg. På den norra väggen finns även en murnisch, ett

sakramentsskåp, som är inklätt med en profilerad skåpsfront med en lucka med äldre låsanordning. Koret täcks av ett svagt spetsbågigt helstensvalv med kryssribbor med treklöverformad profil.

Sakristian är belägen i direkt anslutning öster om koret med samma golvmaterial och täcks av ett vitputsat brutet valv. I öster finns en äldre ytterdörr bevarad med en yttre träimitationsmålad liggande panel på förvandring, vilken nu har funktion som innerdörr. Dörren flankeras av två mindre fönsteröppningar.

Korsarmen är belägen på långhusets norra sida och avgränsas mot långhuset av två spetsbågiga valvöppningar. Korsarmen täcks av ett korgbågigt tunnvalv, sedan renoveringen på 1950-talet klätt med vitmålade ohyvlade brädor. Golvet har samma golvbeläggning som långhuset, väggarna är putsade och avfärgade i vitt. Fönsteröppningar finns i öster och väster. I norr finns en stickbågig dörröppning, som leder till det rivna vindfånget. Dörrbladet är sidohängt och insidan består av stående ekplankor med äldre smide och lås och kan härstamma från korsarmens uppförande.

I korsarmens norra del finns *orgelläktaren*. En ny läktare uppfördes i samband med korsarmens tillkomst. Delar av en äldre läktarbarriär från 1604 och 1725 återanvändes i den nya läktarens barriär och består av rundbågiga bildfält avdelade av kannelerade pilastrar. I speglarna finns framställningar av Kristus och apostlarna samt kvinnogestalter som representerar kardinaldygderna. Orgeln placerades på korsarmens läktare i samband med att läktaren i väster revs 1957. Läktaren bärs upp av kvadratiska pelare med dekorativ

utformning. På östra och västra sidan finns läktarunderbyggnader från 1996, varav den västra innehåller pentry och uppgång till orgelläktaren och den östra pannrum. Trappan tillkom i samband med att orgeln flyttades till korsarmens läktare. Läktarens golv är täckt av en heltäckningsmatta.

Tornets övre våningar och vindarna över kyrkan nås från en trappa i vapenhusets sydöstra del. Trappan är utformad med steg av natursten och leder till tornets tredje våning. Därifrån finns en enkel trätrappa som leder ner till tornets andra våning. På det våningsplanet står en äldre trampmaskin. Från tornet syns långhusets ursprungliga tegelfasad och västgaveln med blindingar. Från tredje våningen finns även en sekundär öppning i långhusets västra gavel, som leder till vinden. Däröver finns klockvåningen med klockbock samt det äldre urverket till tornuret. Över långhuset och koret finns delar av den senromanska takstolen av ek bevarad. På långhuset södra vägg syns en igenmurad medeltida fönsteröppning. Ovan valven finns även delar av kyrkans tidiga kalkmålningar bevarade.

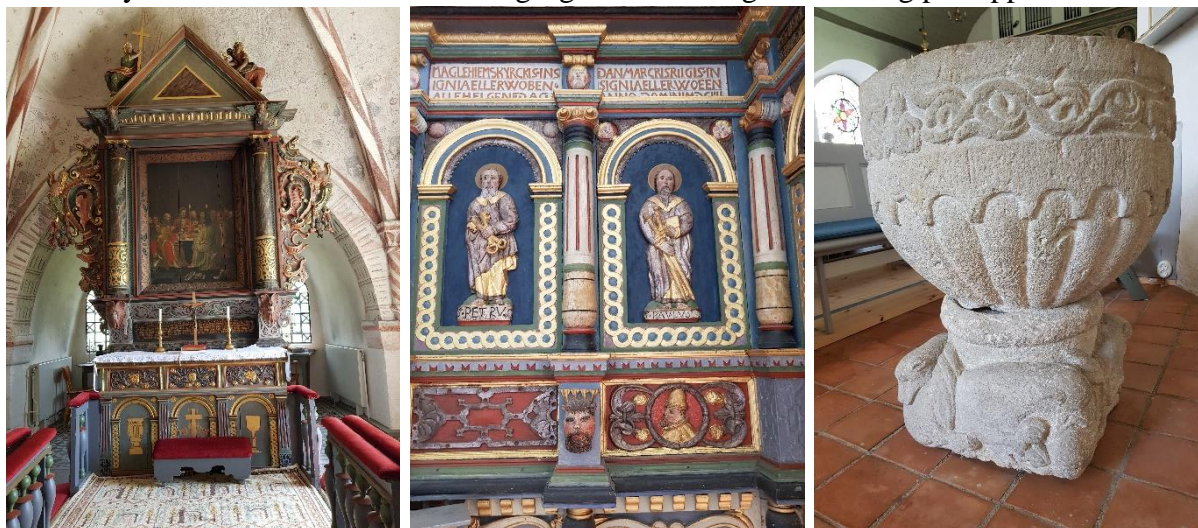
Inredning och inventarier

Altaret är av trä och sannolikt samtida med altaruppsatsen. Det har en rikt utformad och snidad framsida med profilerat listverk med rundbågiga fält, vilka har en liknande utformning som predikstolen. Altarbordet har en polykrom bemålning med förgyllda motiv i speglarna, vilka sannolikt tillkommit under 1800-talet.

Altaruppsatsen är ursprungligen tillverkad 1604, men delar har tillkommit senare. Mittpartiets altartavla framställer Nattvarden och flankeras av kolonner och vingar med snidade figurer. Altarbordet och altaruppsatsen restaurerades 1932 av konservator Hans Erlandsson som tog fram de ursprungliga färgerna.

Altarringen har en genombruten barriär med smäckra snidade balusterdockor med grindar i söder och norr och tillkom sannolikt under 1800-talet. Den är senare målad i grått med detaljer i grönt och rött.

Dopfunten är daterad till 1200-talets mitt och är utförd av gotländsk sandsten med den välsignande Kristus på cuppan och foten prydd med lejonskulpturer. Den är tillförd den så kallade Vitaby-Maglehemsgruppen, vars dopfuntar kännetecknas av cuppens akantusranka, som avbryts av en bröstbild av en manlig figur samt med godronering på cuppens undersida.

Predikstolen med tillhörande ljudtak är daterad 1604 och är rikt snidad med utformning och detaljer i likhet med altarbordet. Korgen har sex rundbågiga fält med snidade skulpturer av evangelisterna samt Petrus och Paulus. Trappans mynning vetter mot norr och har tidigare varit försedd med en dörr. Predikstolen konserverades 1932 av konservator Hans Erlandsson som tog fram den ursprungliga bemålningen.

Bänkinredningen tillkom 1910 med bänkarna i Östra Vemmerlövs kyrka som förebild. De består av öppna bänkar i tre kvarter i långhuset och två i korsarmen med kraftigt profilerade och utsmyckade gavlar. De är målade i grått med detaljer i blått, rött samt med förgyllning.

Orgelfasaden är från 1834 och gråmålad med enkla förgyllda detaljer. Den är enligt uppgift ritad av orgelbyggare A Larsson och något modifierade av arkitekt Carl Gustaf Blom Carlsson vid Överintendentsämbetet. A Larsson avser sannolikt den självlärde orgelbyggaren Anders Larsson, vars son Johan Lambert Larsson utbildade sig till orgelbyggare och senare övertog faderns verkstad. Orgelverket är byggt 1991 av A Mårtenssons Orgelfabrik, Lund.

Kyrkan har tre *klockor*, varav den äldre storklockan som är daterad till 1400-talet förvaras i vapenhuset. I tornet hänger en ny storklocka, gjuten 1920, och lillklockan, som är gjuten 1634.

Kyrkan har ett bevarat *triumfkrucifix*, från 1400- eller 1500-talen med en tillhörande stödbjälke, trabes, som genom påskrift är daterad 1604.

Kyrkogård

Flygfoto över Maglehems kyrkoanläggning från söder med kyrkogården från 1892 i norr samt den före detta prästgården. Foto: Pär-Martin Hedberg, 2014.

Kyrkan omges av en äldre kyrkogård med en vitputsad mur med tegelavtäckning mot väster. Muren har två ingångar söder och norr om vapenhuset, vilka är försedda med dekorativt utformade smidesgrindar med solformad dekor. Mot omkringliggande mark i sydost och öster är en betydande nivåskillnad. Kyrkogården domineras av gräsbevuxna ytor med låga buxbomshäckar med några äldre gravvårdar framför allt på södra sidan. Marken närmast kyrkan är täckt med singel. En ny kyrkogård anlades 1892 norr om kyrkan och Julebodaån, mellan kyrkoherdebostället och kyrkan, och utökades 1945. Den äldre delen har ett dekorativt smidesstaket med grindar mot landsvägen i väster. Gravvårdar med titeln lantbrukare dominerar, vilket visar på att jordbruk varit en viktig näring i socknen. Men även titlar som kvarnägare förekommer, vilket visar på näringen vid Blåherremöllan vid Julebodaån.

Byggnader på kyrkogården

Ett nytt bårhus med vitputsade väggar och brant takresning uppfördes 1952 efter ritningar utförda 1946 av länsarkitekt Manne Carlman. Det placerades på kyrkogårdens sydvästra hörn med dubbla portar till bårhuset i väster. Det innehåller i den östra delen toalett för kyrkobesökarna. På kyrkogårdens östra del finns även ett äldre hemlighus bevarat.

Kulturhistorisk karaktärisering av Maglehems kyrkoanläggning

Kyrkan och kyrkogårdarna med sina tidstypiska murar, staket och grindar utgör tillsammans med den äldre vägsträckningen och intilliggande bybebyggelse en välbevarad kyrkomiljö med

stora kulturhistoriska värden. Det höga läget med utsikt mot havet i öster bidrar starkt till miljöns upplevelsevärden.

Maglehem är en god representant för de tegelkyrkor som uppfördes i mitten av 1200-talet i nordöstra Skåne med rakslutet kor och västgavelns blinderingar. Trots senare om- och tillbyggnader finns stora delar av den medeltida byggnadskonstruktionen bevarad, såsom murar med ursprungliga muröppningar, triumfbågen, västgavelns blinderingar och takstolen av ek över långhus och kor. Även tornet är ett byggnadsverk från medeltiden, men med en oklar byggnadshistoria. Detta sammantaget utgör viktiga kunskapskällor till kyrkans tidiga byggnadshistoria och medeltidens byggnadsteknik. Äldre återanvänt byggnadsmaterial, bland annat medeltida tegel, finns bland annat i vapenhuset och utgör intressanta byggnadsdokument. Kyrkan har även bevarade kalkmålningar från 1200-talet på triumfbågens mur mot långhuset, som fortsätter över valven. Målningarna över valven har aldrig varit överkalkade och är ett unikt inslag i kyrkobyggnaden. Dessa utgör tillsammans med de framtagna målningarna från 1400-talet intressanta exempel på kalkmålningstraditionen och har stora konsthistoriska värden. 1400-talsmålningarna är dessutom tillskrivna den lokalt verksamma skulptörgruppen och Maglehemsmästaren.

Kyrkan har även bevarade byggnadsdelar från 1700- och 1800-talen, som korsamens port, gjutjärnsfönster och golvets viktoriaplattor, vilka utgör goda representanter för sin tid. Tornuret med sin ålderdomliga urtavla är ett relativt ovanligt inslag på landsbygdskyrkor.

Kyrkan har ett flertal inventarier och fast inredning av stort kulturhistoriskt värde, som altarbordet, altaruppsatsen, predikstolen, läktarbarriären, triumfkrucifixet, dopfunten och kyrkklockan från 1400-talet.

Att tänka på vid förvaltningen av kyrkoanläggningen

- Kyrkans äldsta delar i långhus, kor och torn härstammar från medeltiden, liksom delar av takstolen, vilket utgör viktiga dokument som kan berätta om kyrkans byggnadshistoria.
- De olika generationerna av kalkmålningar på väggar och valv har tillkommit under en lång period och ytterligare kalkmålningar kan finnas bakom nuvarande puts- och färglager eller ovan valven.
- Tornuret utgör ett relativt ovanligt inslag på landsbygdskyrkor och bör fortsätta underhållas.
- Den äldre kyrkogården med sina murar och grindar och den nya kyrkogårdens välbevarade 1800-talskaraktär är viktiga att värna om.

Skydd med mera

Maglehems kyrka och kyrkogård är skyddade enligt 4 kap. Kulturmiljölagen.

Kyrkan och kyrkogården är belägna inom det fasta fornlämningsområdet *Maglehems bytomt*, Maglehem 100:1 och skyddas enligt 2 kap. Kulturmiljölagen.

Maglehems kyrkomiljö ingår i område *Olseröd-Blåherremölla-Maglehem* som är utvärderat som Särskilt värdefull kulturmiljö i Kulturmiljöprogram för Skåne, framtaget av Länsstyrelsen.

Interiör mot väster innan orgelläktaren revs i slutet på 1950-talet och orgeln flyttades till korsarmens läktare. Fotograf och år okända. Bilden är hämtad från Riksantikvarieämbetets bilddatabas Kulturmiljöbild.

Källor och litteratur

- Andersson, Hans, Anglert, Mats, *By, huvudgård och kyrka*. Studier i Ystadsområdets medeltid. 1989.
- Andersson, T, Lindbom, G, Ranta, H. *50 kyrkor i nordöstra Skåne*. Regionmuseet Kristianstad 2012.
- Bauman, K. och Hallberg, G. (red) *Skånska kyrkor*. Skånes Hembygdsförbund Årsbok 1997.
- Dahlberg, M (red.) *Skåne – landskapets kyrkor*. Sockenkyrkorna, kulturarv och bebyggelsehistoria, Riksantikvarieämbetet 2015.
- Dahlberg, M. Franzén, K. (red) *Sockenkyrkorna*. Kulturarv och bebyggelsehistoria. Riksantikvarieämbetet 2008.
- Eriksson, Hans, *Maglehems kyrka genom tiderna. En krönika*. Maglehem 1972.
- Länsstyrelsen Skåne. *Samhällsplanering & kulturmiljö. Kulturmiljöprogram*. Särskilt värdefulla kulturmiljöer i Skåne.
- Maglehems kyrka, *Fastigheten Maglehem 38:1. Arkeologisk förundersökning 2013*. Ing-Marie Nilsson, Sydsvensk arkeologi, Rapport 2013:38.
- Maglehems kyrka – *Bänkar, pannrum och el. Antikvarisk medverkan*. Linn Ljunggren, Regionmuseet Kristianstad. Rapport 2017:43

Malmström, Krister. *Kyrkornas arkitekter*. Förteckning över kyrkoarkitekter verksamma inom Svenska kyrkan 1860–1930. Raä 1991.

Mårtensson, A.W. (red) *Attraktiv kulturbygd: på upptäcktsfärd i Kristianstads kommun*, Kristianstad 1994.

Sundnér, Barbro, *Medeltida kyrkor i Skåne*. Dokumentation utförd på 1990-talet. (opubl) *Underhållsplan för Maglehems kyrka*, Ponnert Arkitekter AB, 2005-09-02.

Lantmäteriet - Historiska kartor

Riksantikvarieämbetet – FMIS Fornsök, Kulturmiljöbild, Riksintressen för kulturmiljövården.

Övriga uppgifter

Inventeringsdatum: 2020-05-07

Fältinventering, foto och rapportsammanställning: Anna Lindqvist, byggnadsantikvarie

Kulturhistorisk karaktäristik och rekommendationer: Anna Lindqvist, efter samråd med Degeberga-Everöds församling.

Färdigställd: Remissrapport 2020-05-25, färdigställd 2021-07-16

Sammanfattning till BeBR

Stomme: Murverk – Tegel, gråsten

Fasadmaterial: Puts- spritputs, slätputs

Fasadkulör: Vit

Takform: Sadeltak, Kägeltak

Taktäckningsmaterial: Tegel – enkupigt, Kopparplåt, skivtäckt

Antal våningar: 1

Byggnadsdel: Kor med utbyggd sakristia – öster, Korsarm-norr, Torn -väster, Vapenhus-väster